

PATVIRTINTA
LAJM direktoriaus
2018-03-23 įsakymu Nr. V-69

**LIETUVOS AUKŠTOSIOS JŪREIVYSTĖS MOKYKLOS
LYGIŲ GALIMYBIŲ POLITIKOS IR JOS VYKDYMO PRIEŽIŪROS
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
ĮVADAS**

1. Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos (toliau – LAJM) lygių galimybių politikos ir jos vykdymo priežiūros tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato lygių galimybių LAJM principus, jų įgyvendinimo sąlygas ir tvarką.

2. Tvarkos aprašo tikslas – užtikrinti vienodas darbo ir studijų bei mokymosi sąlygas LAJM bendruomenės nariams nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės.

3. Apie Tvarkos aprašą informuota LAJM darbo taryba, su ja konsultuotasi.

**II SKYRIUS
SĄVOKOS**

4. **Diskriminacija** – tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

5. **LAJM bendruomenės narys** – darbuotojas, studentas, kursų klausytojas.

6. **Lygios galimybės** – tarptautiniuose žmogaus ir piliečių teisių dokumentuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtintų žmogaus teisių įgyvendinimas nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

7. **Netiesioginė diskriminacija** – veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent ši veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

8. **Priekabiavimas** – nepageidaujamas elgesys, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

9. **Socialinė padėtis** – fizinio asmens įgytas išsilavinimas, kvalifikacija ar mokymasis ir studijos mokslo ir studijų sistemai priklausančiose įstaigose, turima nuosavybė, gaunamos pajamos, teisės aktuose nustatytos valstybės paramos poreikis ir (arba) kiti su asmens finansine (ekonomine) padėtimi susiję veiksniai.

10. **Tiesioginė diskriminacija** – elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui, išskyrus:

- 1) įstatymų nustatytus apribojimus dėl amžiaus, kai tai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis;
- 2) įstatymų nustatytą reikalavimą mokėti valstybinę kalbą;
- 3) įstatymų nustatytais atvejais draudimą dalyvauti politinėje veikloje;
- 4) įstatymų nustatytas dėl pilietybės taikomas skirtingas teises;
- 5) įstatymų nustatytas specialias priemones sveikatos apsaugos, darbo saugos, užimtumo, darbo rinkos srityje, siekiant sukurti ir taikyti integraciją į darbo aplinką garantuojančias ir skatinančias sąlygas bei galimybes;
- 6) įstatymų nustatytas specialias laikinąsias priemones, taikomas siekiant užtikrinti lygybę ir užkirsti kelią lygių galimybių pažeidimui lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu;
- 7) kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų tam tikra žmogaus savybė yra esminis ir lemiamas profesinis reikalavimas, o šis tikslas yra teisėtas ir reikalavimas yra proporcingas;
- 8) kai ribojimų, specialių reikalavimų arba tam tikrų sąlygų dėl asmens socialinės padėties teisinį reguliavimą pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis;
- 9) atskirų sporto varžybų neįgaliesiems rengimą.

III SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

11. LAJM organizuoja veiklą taip, kad kiekvienas LAJM bendruomenės narys jaustųsi gerbiamas ir galėtų panaudoti savo gebėjimus.
12. Kiekvienas LAJM bendruomenės narys turi teisę būti tokioje aplinkoje, kurioje yra skatinama pagarba kiekvieno asmens orumui.
13. Visi LAJM bendruomenės nariai privalo laikytis šio Tvarkos aprašo, kad būtų užtikrintos lygios galimybės ir išvengta diskriminacijos. Darbuotojai neturi diskriminuoti, priekabiauti, tyčiotis ar gąsdinti kitų darbuotojų dėl jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, o šie neturi jų persekioti ar imtis kitų poveikio priemonių prieš tokius darbuotojus, kurie pateikia nepagrįstus įtarimus.
14. Visiems darbuotojams suteikiamos vienodos galimybės darbo metu. Įdarbinimas ir įdarbinimo eiga yra nustatomi tik pagal asmens dalykines savybes ir kriterijus, susijusius su darbu einant atitinkamas pareigas. Visais atvejais pagrindinis dėmesys yra skiriamas sugebėjimui gerai atlikti darbą.
15. Visiems darbuotojams yra suteikiamos galimybės mokytis, ugdyti savo gebėjimus ir siekti profesinės pažangos.
16. Šios Tvarkos aprašo pažeidimas yra laikomas darbo pareigų pažeidimu. Už tokius pažeidimus taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse.

IV SKYRIUS LYGIŲ GALIMYBIŲ POLITIKOS ĮGYVENDINIMO IR VYKDYMO PRIEŽIŪROS PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

17. LAJM taikomos šios darbuotojų ir siekiančių įsidarbinti asmenų lygių galimybių įgyvendinimo priemonės, neatsižvelgiant į lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją:
  - 17.1. priimant darbuotoją į darbą, taikomi vienodi atrankos kriterijai ir sąlygos, išskyrus šios Tvarkos aprašo II skyriaus 9 dalies 4 ir 7 punktuose nustatytus atvejus;

17.2. darbuotojams sudaromos vienodos sąlygos, galimybės kelti kvalifikaciją, siekti profesinio mokymo, persikvalifikuoti, įgyti praktinio darbo patirties, taip pat teikiamos vienodos lengvatos;

17.3. naudojami vienodi darbo vertinimo ir atleidimo iš darbo kriterijai;

17.4. už tokį patį ir vienodos vertės darbą mokamas vienodas darbo užmokestis;

17.5. užtikrinama, kad darbuotojas darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti;

17.6. užtikrinama, kad siekiantis įsidarbinti asmuo ar darbuotojas nepatirtų seksualinio priekabiavimo;

17.7. imamasi priemonių, kad darbuotojas, pateikęs skundą dėl diskriminacijos ar dalyvaujantis byloje dėl diskriminacijos, jo atstovas ar asmuo, liudijantis ir teikiantis paaiškinimus dėl diskriminacijos, nebūtų persekiojamas ir būtų apsaugotas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių.

17.8. imamasi priemonių, kad neįgaliesiems būtų sudarytos sąlygos gauti darbą, dirbti, siekti karjeros arba mokytis, įskaitant tinkamą patalpų pritaikymą, jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos LAJM pareigos.

18. LAJM užtikrinamos studentų, kursų klausytojų ir ketinančių studijuoti ar mokytis kursuose asmenų lygių galimybių įgyvendinimo priemonės, neatsižvelgiant į lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalia, etninę priklausomybę, religiją:

18.1. priimant studijuoti ar kelti kvalifikacijos pagal studijų ar kursų programas;

18.2. skiriant stipendijas ar kitas išmokas;

18.3. sudarant, tvirtinant studijų ar kursų programas;

18.4. vertinant studijų pasiekimus.

V SKYRIUS

LAJM BENDRUOMENĖS NARIŲ ŠVIETIMAS

19. LAJM, atsižvelgdama į strateginius tikslus ir finansines galimybes, organizuoja LAJM bendruomenės narių mokymus, kurie:

19.1. gerina LAJM bendruomenės narių supratimą apie diskriminacijos ir išankstinių nuostatų, susijusių su lytimi, rase, tautybe, kalba, kilmę, socialine padėtimi, tikėjimu, įsitikinimais ar pažiūromis, amžiumi, lytine orientacija, negalia, etnine priklausomybe, religija, paplitimą ir kenksmingumą;

19.2. supažindina LAJM bendruomenės narius su galiojančiais teisės aktais lygių galimybių srityje;

19.3. padeda LAJM bendruomenės nariams elgtis taip, kad būtų išvengta lygių galimybių politikos ir teisės aktų pažeidimų, taip pat suteikia žinių konfliktų sprendimo srityje.

VI SKYRIUS

LAJM BENDRUOMENĖS NARIŲ APSAUGA

20. LAJM imasi priemonių, kad LAJM bendruomenės nariai nepatirtų priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti, taip pat nebūtų persekiojamas ir būtų apsaugotas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių, jeigu pateikia skundą dėl diskriminacijos ar dalyvauja byloje dėl diskriminacijos.

21. Visi LAJM bendruomenės nariai, kurie mano, kad jų lygios galimybės yra pažeidžiamos ar jie yra diskriminuojami, turi teisę kreiptis į LAJM direktorių ir nurodyti asmenį, kuris galimai pažeidžia LAJM bendruomenės nario teises ar jį diskriminuoja.

22. LAJM direktorius, gavęs LAJM bendruomenės nario skundą dėl diskriminacijos ar kitų jo lygių galimybių pažeidimo, šį skundą perduoda nagrinėti LAJM Ginčų ar Akademinės etikos komisijai, atsižvelgdamas į minėtų komisijų kompetenciją nagrinėti skundo turinį. Informacija apie

skundą yra laikoma konfidencialia ir negali būti paviešinta asmenims, kurie nėra susiję su galimu pažeidimu ar jo tyrimu.

23. LAJM bendruomenės nariai, nesutinkantys su LAJM Ginčų ar Akademinės etikos komisijos sprendimu, turi teisę kreiptis į Lygių galimybių kontrolierių.

24. LAJM bendruomenės nariai, manantys, kad buvo pažeistos jo lygios galimybės, taip pat turi teisę kreiptis į Lygių galimybių kontrolierių. Kreipimasis į lygių galimybių kontrolierių neapriboja galimybės ginti savo teises teisme.

25. LAJM galimo pažeidimo tyrimo metu bendradarbiauja su tyrimą atliekančiomis institucijomis, teikia visą turimą informaciją, kuri yra reikšminga galimam pažeidimui iširti.

26. Bet koks persekiojimas ar priešiškas elgesys prieš LAJM bendruomenės narį, pateikusį skundą dėl diskriminacijos ar kitų jo lygių galimybių pažeidimo, yra draudžiamas ir yra laikomas darbo pareigų pažeidimu, už kurį gali būti taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Šios Tvarkos aprašas yra peržiūrimas ir, jei reikia, atnaujinamas ne rečiau nei vieną kartą per metus arba pasikeitus Lygių galimybių politikos reguliavimo teisės aktams.

28. Darbuotojai su Tvarkos aprašu yra supažindinami elektroninėmis priemonėmis ir privalo laikytis joje nustatytų įpareigojimų bei atlikdami savo darbo funkcijas vadovautis šiame Tvarkos apraše nustatytais principais.

29. LAJM turi teisę iš dalies arba visiškai pakeisti šią politiką. Su pakeitimais darbuotojai yra supažindinami elektroninėmis priemonėmis.

30. Su Tvarkos aprašu, jo pakeitimais ir papildymais LAJM bendruomenės nariai supažindinami skelbiant jį viešai LAJM internetinėje svetainėje www.lajm.lt.

LAJM darbo taryba informuota
ir su ja konsultuotasi
LAJM darbo tarybos pirmininkė

Asta Dževečkienė

2018-03- 21